

Практичне заняття № 4

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МАСОВИХ СПОРТИВНИХ ЗАХОДІВ

Мета заняття: сформуванати у здобувачів уміння аналізувати місце спортивного свята в системі видовищних заходів, визначати фактори успіху, вибудувати систему зв'язків та проєктувати структуру масового спортивного заходу.

План заняття

1. Місце спортивного свята в системі видовищних заходів.
2. Фактори успіху масового спортивного заходу.
3. Система зовнішніх і внутрішніх зв'язків при підготовці свята.
4. Структура масового спортивного заходу.

Запитання та практичні завдання

1. Місце спортивного свята в системі видовищних заходів

Запитання 1

Яке місце посідає спортивне свято в системі видовищних і культурно-масових заходів?

Практичне завдання:

Порівняйте спортивне свято з іншими видовищними заходами (концерт, фестиваль, ярмарок) за такими критеріями:

- мета;
- зміст;
- цільова аудиторія;
- соціальний ефект.

Запитання 2

Які функції виконує спортивне свято як форма масової фізкультурної діяльності?

Практичне завдання:

Заповніть таблицю.

Функція спортивного свята	Прояв у практиці
Оздоровча	
Виховна	
Соціальна	
Рекреаційна	
Комунікативна	

2. Фактори успіху масового спортивного заходу

Запитання 3

Які фактори визначають успішність масового спортивного заходу?

Практичне завдання:

Складіть перелік ключових факторів успіху та класифікуйте їх на:

- організаційні;
- кадрові;
- матеріально-технічні;
- інформаційні;
- безпекові.

Запитання 4

Яку роль відіграє цільова аудиторія у плануванні масового спортивного заходу?

Практичне завдання:

Проаналізуйте одну з цільових груп (діти, студенти, дорослі, люди старшого віку) та визначте:

- мотивацію участі;
- вимоги до програми;
- можливі ризики.

3. Система зовнішніх і внутрішніх зв'язків при підготовці свята

Запитання 5

Що включає система внутрішніх і зовнішніх зв'язків при підготовці спортивного свята?

Практичне завдання:

Побудуйте схему взаємодії організаторів масового спортивного заходу з:

- адміністрацією;
- тренерами та суддями;
- медичними службами;
- партнерами і спонсорами;
- учасниками та глядачами.

Запитання 6

Яке значення має міжвідомча взаємодія у підготовці масових спортивних заходів?

Практичне завдання:

Наведіть приклади співпраці організаторів спортивного свята з:

- закладами освіти;
- органами місцевого самоврядування;
- громадськими організаціями.

4. Структура масового спортивного заходу

Запитання 7

Які основні структурні елементи масового спортивного заходу?

Практичне завдання:

Складіть структурну модель масового спортивного заходу, визначивши:

1. підготовчий етап;

2. урочисте відкриття;
3. основну програму;
4. підбиття підсумків;
5. завершення заходу.

Запитання 8

Які вимоги висуваються до кожного етапу структури масового спортивного заходу?

Практичне завдання:

Заповніть таблицю.

Етап заходу	Основні дії	Відповідальні особи
Підготовчий		
Основний		
Підсумковий		

Підсумкове практичне завдання

Розробіть короткий сценарний план масового спортивного заходу (1–2 сторінки), у якому визначте:

- мету і завдання;
- фактори успіху;
- систему зв'язків;
- структуру заходу.

✍ Практичні завдання

Змагання «Веселі старти». Прочитайте методичні рекомендації та виконайте групове творче завдання.

Методичні рекомендації

Змагання «Веселі старти», «Старти надій», «Спортивний бал» можуть проводитися як самостійні змагання, так і бути частиною спортивних свят, фізкультурно-спортивних заходів, фестивалів.

Значення змагань «Веселі старти» є важливими для фізичного виховання здобувачів загальної середньої освіти різного віку, оскільки передбачають проведення рухливих ігор, естафет, конкурсів, які сприяють розвитку і корекції фізичних якостей дітей і підлітків, створюють емоційний фон навчальних, навчально-тренувальних занять і спортивних свят.

Такі заходи також можуть проводитися у закладах дошкільної освіти.

✎ Організатору (вчителю фізичної культури, методисту, вихователю, волонтеру) при складанні плану проведення змагань необхідно визначити такі складові:

1. Мета проведення змагань «Веселі старти».
2. Вибір естафет, рухливих ігор, конкурсних завдань.
3. Складання програми і послідовність проведення спортивних змагань.
4. Організація музичного оформлення змагань.
5. Підготовка команд і учасників до змагань.

☞ Організатор змагань зобов'язаний врахувати вік учасників, оскільки потрібно передбачати різноманітність і різний ступінь складності естафет, запланувати конкурсні завдання з урахуванням ідей, які об'єднують учасників змагань. Для цього необхідно вивчити інформацію про останні важливі події, спортивного життя країни і світу.

Такі змагання можуть бути присвячені дню знань, початку навчального року, відкриттю спортивного або літнього сезону.

Спортивний зал або інше місце проведення змагання готується заздалегідь. Перед входом розміщується яскрава афіша з основним девізом або емблемою, оприлюднюється програма спортивного свята. Зал або майданчик необхідно прикрасити (повітряні кульки, плакати тощо), підготувати місця для глядачів, для головної колегії, запрошених гостей, секретаріату, нагородного відділу. Необхідно також передбачити музичний супровід заходу (підсилювачі, музичний центр тощо), скласти й записати заздалегідь фонограму всього свята.

Дуже важливою в період підготовки до спортивного свята є безпосередня робота з командою. Учитель або інструктор комплектує команду класу чи загону з більш фізично підготовлених учнів, обирає запасних, визначає капітана команди; разом із командою розробляє спортивну форму, продумує назву команди, емблему та девіз. Наприклад: «Ми спортивна команда, як комета, летимо. Усіх на світі переможемо!».

Разом із командами та запасними ретельно вивчається програма заходу (положення), передбачені ігри-естафети. Важливим у роботі з командою є також і психологічна підготовка й оптимістичний настрій всіх учасників.

☞ До програми змагань рекомендують включати від 6 до 10 спортивних завдань.

Період підготовки з підбору рухливих ігор, конкурсів, естафет – творчий і може бути дуже продуктивним, якщо і члени команд змагань братимуть участь в їх підборі. Необхідно врахувати, що до 75% часу, відведеного на підготовку, витрачається на визначення змісту і завдань проведення естафет, ігор, конкурсів; підготовку спортивного інвентарю.

Слід пам'ятати, для усунення помилок під час проведення заходу необхідно не тільки викласти умови гри або естафети, а й обов'язково продемонструвати умови гри самому інструкторові або запропонувати це зробити учасникам із команди.

☞ Для інструкторів, польових суддів готуються картки з описом і схемами рухливих ігор, естафет, в яких зазначаються назви естафети, мета проведення, інвентар, подаються правила гри, малюнок або графічне зображення, організаційно-методичні вказівки.

Наприклад:

Гра-естафета «Лабіринт»

Мета: сприяти розвитку й вдосконаленню координаційних здібностей учнів.

Опис і зміст гри	Інвентар	Графічне зображення	Організаційно-методичні вказівки

♪ Програма змагань, послідовність проведення ігор-естафет «Веселих стартів» повинні відповідати таким дидактичним принципам (методика проведення):

➤ «від простого до складного»: починати потрібно з простих завдань, ігор та і естафет для «розминки». *Наприклад*: передача м'яча над головою;

➤ «функціональна адекватність»: для актуалізації уваги, психологічного настрою на подальші, більш складні спортивні завдання. *Наприклад*: передача м'яча над головою (або збоку) бігом.

Далі в програму включають естафети з бігом від лінії старту до фінішу й назад.

Наприклад: ігри з м'ячем, обручем, зі скакалкою, комбіновані. Остання естафета, зазвичай, буває найскладнішою, комплексною, що передбачає проходження декількох перешкод.

Під час проведення змагань необхідно дотримуватися правил безпеки, щоб виключити можливість травматизму. Майданчик і зону безпеки звільнити від будь-якого інвентарю та обладнання, майданчик спортивного залу чи стадіону має бути рівним, відстань між гімнастичними лавами, на яких знаходяться команди, – 2,5–3 метри. Попереду команди близько лінії старту знаходиться тренер або методист, а в кінці – суддя або волонтер. Фінішні стійки повинні бути на такій відстані від стіни, щоб учасники могли вільно оббігати їх. Замість естафетної палички можна запропонувати учасникам передавати гумове кільце.

Під час проведення командних естафет учасники, діти-вболівальники сильно збуджуються. Для зняття нервового збудження, для того, щоб команди відпочили, а судді могли визначити місця, після 2–3 естафет можна включити до сценарію свята показові виступи, номери концертної програми або провести спортивну вікторину.

Після закінчення змагальної програми настає самий урочистий момент – нагородження. Команди нагороджуються дипломами відповідного ступеня, кожен учасник – грамотою, пам'ятними медалями та подарунками. Нагородження проводять судді, запрошені та почесні гості. Бажано і процедуру нагородження проводити під музику.

Творче завдання для трьох студентів групи.

1. Підберіть 6–10 спортивних завдань для проведення змагань «Веселі стартів» (на практичному занятті складіть комплекс завдань, продумайте необхідний інвентар для ігор тощо).

Оформлення:

Творче завдання здобувачів ступеня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фізичне виховання» / «Спорт»

1) _____

2) _____

3) _____

групи _____

Вік учасників змагань _____ хлопці _____ дівчата _____

	Спортивні завдання	Назва ігор, естафет, конкурсів	Інтенсивність			Частина структурного змісту комплексу (I, II, III, IV, V)	Шикуння гравців під час пояснення правил гри і місце керівника
			Велик	середній	мала		
	<i>Рухливі ігри</i>	1. 2.					
	<i>Ігри народів світу</i>	1. Укажіть національну ідентичність гри 2.					
	<i>Естафети</i>	1. 2. 3.					
	<i>Українські ігри-забави та ігри-атракціони</i>	1. 2. 3.					
.	<i>Представлення команд капітанами</i>	1. Емблема (намалювати) 2. Назва команди _____ 3. Девіз.....					
.	<i>Розминка</i>	Команди по черзі відгадують загадки: 1.					
.	<i>Конкурси</i>	Опис і зміст конкурсів та вікторин					
.	<i>для капітанів</i>	1. 2.					
.	<i>для глядачів</i>	1. 2.					
.	<i>Спортивна вікторина для команд</i>	1. 2.					

2. Внесіть дані про обрані спортивні завдання до таблиці

Наприклад:

Опис і зміст гри	Інвентар	Графічне зображення	Організаційно-методичні вказівки
Рухлива гра: «Лабіринт»			

3. Підготуйте робочий і зведений протоколи для польових суддів та секретаріату, для проведення спортивних завдань.

Наприклад:

Протокол змагань «Веселі старты»

Варіант 1

Назва школи, організації, команди	№ естафети					Сума	Підсумок
	1	2	3	4	5		
	-а	-а	-я	-а	-а		

Варіант 2

Назва команди	Девіз, оцінка	Рухлива гра № 1	Народна гра № 1	Естафета № 1	Ігри за бави	Ігри-атракціони № 1	Штрафніочки	Очки	Підсумок

За критерії оцінювання в окремих іграх-естафетах можна обрати таку шкалу: 1 місце – 10 балів; 2 місце – 8; 3 місце – 6; 4 місце – 5; 5 місце – 4.

За кожне порушення правил гри знімається 1 штрафне очко (бал).

4. Розробіть РЕГЛАМЕНТ спортивного змагання із виду спорту, яким займаєтесь.

Структура регламенту про захід

<p>ПОГОДЖЕНО</p> <p>Президент Федерації вид спорту..... України</p> <p>_____ (прізвище, ініціали) (підпис)</p> <p>«__» _____ 20__ р.</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО</p> <p>_____</p> <p>_____ (назва організації)</p> <p>_____ (прізвище, ініціали) (підпис)</p> <p>«__» _____ 20__ р.</p>
--	---

РЕГЛАМЕНТ про проведення

(назва заходу)

Голова Оргкомітету

(прізвище, ініціали)

Тестові завдання

1. Виконання яких умов мають забезпечити організатори спортивного заходу для задоволення потреб масового глядача?

- a. послуга має бути простою, зрозумілою та легкодоступною споживачам;
- b. видовищні продукти мають враховувати смаки споживачів;
- c. відповідь а, b.

2. Якими якостями необхідно володіти організатору для успішного проведення спортивного свята?

- a. творчим началом, комунікативними здібностями, педагогічними;
- b. організаторськими здібностями, агітаційними, конструктивними;
- c. креативними, організаторськими здібностями, обізнаністю в економічних питаннях.

3. З яких елементів складається структура спортивного свята?

- a. замовника, глядачів, свята;
- b. того, хто диктує умови; сприймаючої сторони; того, хто створює, втілює ідеї замовника.
- c. відповідь а, b.

4. Які дані містить регламент роботи організатора спортивно-масової роботи? Правильні відповіді позначте «+».

- час початку проведення заходу;
- відомості про спонсорів;
- місто проведення;
- умови для допуску до заходу;
- проходження реєстраційної комісії;
- мета заходу;
- правила і порядок проведення змагань;
- склад суддівської колегії;
- відомості про організаторів змагання.